

จดหมายข่าว

สบช.

ปีที่ 8 ฉบับที่ 25 เดือนมกราคม - มีนาคม 2549

เปิดเผยเป็นหลัก

ปกปิดเป็นข้อยกเว้น

นำมานบก

2

การติดตามผลการปฏิบัติตามติก旦นรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547

เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและลูกค้า รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเพียงไพร์ฟ่าน Website ของหน่วยงาน

ยกความพิเศษ

3

ค่าธรรมเนียมการดำเนินการรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ตอนที่ 2

เรื่องอุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ พล 2/2548 6

อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของโรงพยาบาลพะ夷ากรณีรายสมนึก ๑ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และแพทย์ประจำโรงพยาบาล

คำวินิจฉัย ที่ คค 3/2548 7

อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเงินถูกเพื่อขอเครื่องจักรและพัฒนาประเทศสภาพพม่า

www.oic.go.th

บอกเล่าก้าวไกล

11

คำวินิจฉัย ที่ สค 139/2548 9

อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภารกิจเมืองเงิน

คำวินิจฉัย ที่ สค 141/2548 10

อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนักงานสืบสวนข้อเท็จจริง

เปิดเผยแพร่เป็นหลัก

การติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประ功德ราคากลางและสอบราคาร่วมทั้งผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งได้มีมติให้ สขร. ดำเนินการ

ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2548 ได้มีการรายงานการติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประ功德ราคากลางและสอบราคาร่วมทั้งผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งได้มีมติให้ สขร. ดำเนินการ

- ประสานกับทุกหน่วยงานให้มีการปฏิบัติตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547
- ดำเนินการ
  - เน้นย้ำ ทำความเข้าใจกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ผ่านทางการสัมมนาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ สขร. จัดขึ้น หรือที่หน่วยงานจัดขึ้นเอง โดยกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญที่ผู้บริหารของหน่วยงานต้องปฏิบัติตาม โดยเฉพาะการเผยแพร่ประกาศการประ功德ราคากลางและสอบราคากลางและสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน (แบบ สขร.1) ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน
  - ให้นำสู่การติดตามผลการปฏิบัติตามมติ ครม. เผยแพร่ให้สื่อมวลชนได้ทราบ หรือเผยแพร่ผ่านทางจดหมายข่าว หรือเว็บไซต์ของ สขร.
  - ให้นำการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามมติ ครม. ตั้งกล่าว รวมเข้ากับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ปีละ 1 ครั้ง ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 และวันที่ 21 มกราคม 2546
  - ขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ให้นำการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ โดยเฉพาะการนำข้อมูลเกี่ยวกับการประ功德ราคากลางและสอบราคากลางและสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการ

บรรณาธิการ

สขร. เป็นหน่วยงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ในการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

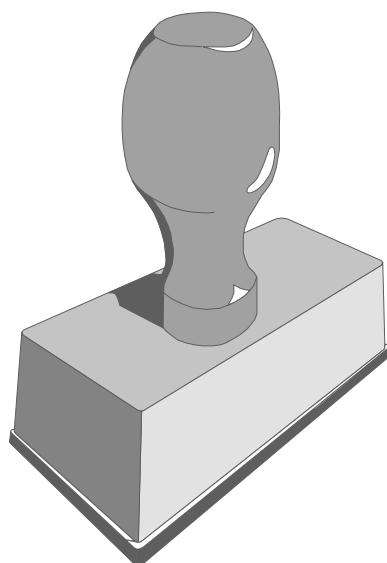
ค่าธรรมเนียมการสำเนา

หรือการรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ตอนที่ 2

พันตำรวจโท วรวิทย์ วิเชียรสวรค์⁽¹⁾

กฎหมายห้ามทำเท็จ

ความเดิมจากตอนที่แล้วได้กล่าวถึงค้างในเรื่องค่าธรรมเนียมการสำเนา หรือการรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งแต่ก่อนถือเป็นรายได้แผ่นดินที่ต้องส่งไปยังกระทรวงการคลัง (หมวดรายได้อื่นๆ) แต่ปรากฏว่ารายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการไม่ค่อยจะเอื้อในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานให้บริการข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ กระทรวงการคลังจึงได้กำหนด “ข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2548” ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเก็บเงินค่าธรรมเนียมไว้ใช้จ่ายในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ระเบียบข้อ 5) เงินค่าธรรมเนียมให้นำฝากที่กระทรวงการคลัง สำนักงานคลังจังหวัด หรือสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี... ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องนำเงินฝากธนาคารหรือเก็บรักษาเงินสด ณ ที่ทำการให้ขอความตกลงกับกระทรวงการคลัง (ระเบียบข้อ 6) การจ่ายเงินค่าธรรมเนียมให้นำไปจ่ายหรืออกร่องน้ำผูกพันได้เฉพาะกรณีที่พึงจ่ายได้จากเงินงบประมาณรายจ่าย (ระเบียบข้อ 7) วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกเงิน การจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การพัสดุ การบัญชี และวิธีปฏิบัติตอนใดที่ยังไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายและ

⁽¹⁾ผู้อำนวยการส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ

ระเบียบแบบแผนของทางราชการโดยอนุโลม (ระเบียบข้อ 8) เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากมีเงินค่าธรรมเนียมเหลือจ่าย ก็ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ภายใน 3 เดือนแรกของปีงบประมาณถัดไป แต่ในระหว่างที่รอการนำส่งคลัง จะขอเบิกไปต่อรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในตอนต้นปีงบประมาณใหม่ก่อนได้ (ระเบียบข้อ 9) และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องบัญชีดินเอกสารหนี้ออกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง (ระเบียบข้อ 10) ลือได้ว่า เงินค่าธรรมเนียมนี้สามารถมีวิธีนำมายังไประยะหนึ่งได้ภายใต้ภาระงานของรัฐต่อไป หากมีปัญหาในทางปฏิบัติคงตามเจ้าหน้าที่การเงินนั้น เพราะจะเข้าใจวิธีปฏิบัติ หรืออาจสอบถามไปที่กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านการเบิกจ่าย สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง กรมบัญชีกลาง หมายเลขอ tro สพท 0 2273 9662 ก็ได้

ในเรื่องค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการนี้ เพื่อที่ผ่านมาปรากฏว่า หน่วยงานของรัฐต่างๆ เคยเสนอและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ซึ่งพอจะสรุปเป็นแนวทางได้ ดังนี้

﴿ ประเด็นเรื่องการสำเนาด้วยกระดาษขนาดตามที่ กขร. ประกาศกำหนดได้ เรื่องนี้ไม่ค่อยมีปัญหาใดๆ เพราาราคากระดาษยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก เช่น กระดาษขนาด เอ 4 กำหนดได้ไม่เกินแผ่นละ 1 บาท ตอนนี้ตามร้านค้าเอกสารบางแห่งรับถ่ายเอกสารเพียง 50 สตางค์ หรือ 75 สตางค์ แต่ต้องถ่ายสำเนาเป็นจำนวนมาก ซึ่งหากถ่ายสำเนาไม่กี่แผ่นอาจเป็น 1 - 2 บาท และหากเมื่อราคากกระดาษแพงขึ้น ก็สามารถปรับราคาค่าสำเนา ข้อมูลข่าวสารได้ตามราคាដันทุนกระดาษ ไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก กขร. เพราะมีการให้ความเห็นชอบไว้แล้ว แต่ต้องเป็นไปตามดันทุนของการจัดทำสำเนาข้อมูลข่าวสาร นั่นคือ หากมีกรณีร้องเรียน ต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าค่าธรรมเนียมที่เก็บนั้นเป็นไปตามราคាដันทุนจริง ทั้งนี้ ลือหลักด้วยว่า การบริการข้อมูลข่าวสารของราชการ หน่วยงานของรัฐจัดทำและบริการให้โดยไม่หวังผลกำไร

﴿ ประเด็นเรื่องการสำเนาด้วยคอมพิวเตอร์ เรื่องนี้ยังยากกว่าการสำเนาด้วยเครื่องถ่ายเอกสาร ธรรมด้า เพราะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการจัดทำสำเนาข้อมูลจากระบบข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ หากยึดหลักคิดค่าธรรมเนียมตามดันทุนที่แท้จริง ก็คงไม่มีปัญหาใดๆ เพราะสามารถตรวจสอบหาความถูกต้องได้ที่ผ่านมา กขร. เคยให้ความเห็นชอบในการทำสำเนาด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยกระดาษขนาด เอ 4 คิดแผ่นละ 3 บาท กระดาษขนาด เอ 3 คิดแผ่นละ 5 บาท

﴿ ประเด็นเรื่องการสำเนาข้อมูลในแผ่นดิสเก็ตท์ เรื่องนี้เป็นการสำเนาด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งคงต้องพิสูจน์ค่าธรรมเนียมตามดันทุนที่แท้จริงในการทำสำเนาข้อมูลด้วยวิธีดังกล่าว ที่ผ่านมา กขร. เคยให้ความเห็นชอบในการทำสำเนาลงในแผ่นดิสเก็ตท์แผ่นละ 20 - 30 บาท (ไม่รวมค่าแผ่น) ซึ่งหน่วยงานได้แสดงดันทุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องแสดงประกอบการขอความเห็นชอบดังกล่าว แต่ก็มีบางหน่วยงาน เช่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา และสำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและศึกษา ให้ความเห็นชอบด้วยวิธีนี้เพียงแผ่นละ 5 บาท โดยหน่วยงานดังกล่าวให้ความเห็นว่าเพื่อเป็นการบริการประชาชนและต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานจึงเก็บค่าธรรมเนียมโดยรับภาระค่าใช้จ่ายเองบางส่วน ทั้งนี้คงขึ้นอยู่กับการพิสูจน์ราคาที่เป็นดันทุนในการเสนอขอความเห็นชอบดังกล่าว

ปรากฏว่า ตอนนี้มีการขอความเห็นชอบการสำเนาข้อมูลลงในแผ่นชีดี ซึ่งหน่วยงานขอความเห็นชอบในการเรียกค่าธรรมเนียมแผ่นละ 40 บาท กขร. พิจารณาเห็นว่าการบันทึกลงแผ่นชีดีดังกล่าวมีวิธีการที่ซับซ้อนและเพิ่มภาระในการทำงาน เพราะมีความยุ่งยาก ต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อบันทึกลงแผ่นชีดี เนื่องจาก

แผนชีวิถีสามารถบันทึกข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก และใช้เวลานานในการบันทึกข้อมูลดังกล่าวด้วย กบร. จึงให้ความเห็นชอบไป ถือเป็นแนวทางง่ายๆ หากหน่วยงานใดจะเรียกค่าธรรมเนียมตามตัวอย่างข้างต้น ก็ต้องเสนอเรื่องขอความเห็นชอบไปยัง กบร. เพราะการให้ความเห็นชอบดังกล่าวเป็นไปเฉพาะหน่วยงานที่ขอความเห็นชอบเท่านั้น ไม่ได้คลุมไปถึงหน่วยงานอื่นๆ นะครับ...

นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่องค่าธรรมเนียมการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่ง กบร. ไม่ได้กำหนดอัตราเป็นเกณฑ์กลางไว้ หากมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้แล้ว เช่น พ.ร.บ. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับ พ.ศ. 2503 ซึ่งได้กำหนดเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการตรวจค้นคุณะเบียนหรือเอกสารอย่างใดของอำเภอซึ่งไม่มีอัตราไว้โดยเฉพาะ ครั้งละ 5 บาท ก็เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าว แต่หากไม่มีกฎหมายเฉพาะก็ต้องทำเรื่องเสนอขอความเห็นชอบต่อ กบช. ต่อไป ที่ผ่านมา มีทบทวนมหาวิทยาลัยเคยขอความเห็นชอบในการเรียกเก็บค่าตรวจดูกระดาษคำตอบเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษา (สอบเอนทรานซ์) ครั้งละ 50 บาท แต่ กบช. เห็นว่าผู้จะขอตรวจดูเป็นนักเรียน นักศึกษาซึ่งอาจถือว่าเป็นผู้มีรายได้น้อย จึงให้ความเห็นชอบเป็นรายวิชาฯ ละ 20 บาทเท่านั้น นอกจากนี้มีสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้กำหนดการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีไว้ครั้งละ 50 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ก็คงเป็นเรื่องมติคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งมีวิธีการว่า หากผู้ขอโดยระบุข้อดูเจนว่าต้องการมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเรื่องอะไร เมื่อไร ซึ่งไม่ต้องค้นหาก็เสียเวลาค่าสำเนาข้อมูลเท่านั้น แต่หากระบุแค่เรื่องหรือต้องมีการค้นหาก็จะเสียค่าธรรมเนียมในการตรวจค้นหากข้อมูลนั้นๆ 50 บาทตามระเบียบฯ ในเรื่องค่าธรรมเนียมการตรวจค้นข้อมูลนี้ ก็ขอเสนอเป็นข้อแนะนำครับว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งมีภาระหน้าที่ปกติมากอยู่แล้ว หากจะเก็บค่าธรรมเนียมในการตรวจค้นข้อมูลของหน่วยงานก็เสนอเรื่องขอความเห็นชอบต่อ กบช. เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วก็สามารถเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้ต่อไป และเมื่อผนวกกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการฯ แล้วก็สามารถนำเงินมาใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การจ้างลูกจ้างพิเศษมาบริการด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน หรืออาจออกระเบียบภายใต้หน่วยงานในเรื่องการบริการให้เอกสารนำเอกสารไปถ่ายสำเนาออกหน่วยงานของรัฐได้แต่ก็ควรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเป็นผู้ถือเอกสารนั้นไปดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารที่มีความสำคัญ ให้ประชาชนถือไปเองไม่ได้ เดียวจะมีปัญหาครับ...

จากประสบการณ์ที่ทำงานด้านนี้ ก็ขอเพิ่มเติมในประเด็นอื่นๆ ที่เกิดขึ้นมาแล้ว เช่น บางหน่วยงานจัดพิมพ์หนังสือ โดยรวมข้อมูลของหน่วยงานไว้แล้วมาก่อนให้ กบร. กำหนดราคา หรือมีการกำหนดราคาแล้วแต่มาขอกให้ กบร. ให้ความเห็นชอบ อย่างนี้ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของ กบร. และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับกรณีที่หน่วยงานของรัฐให้เอกชนไปดังเครื่องถ่ายเอกสารบนที่ทำการของหน่วยงาน ซึ่งคงมีการดำเนินการในรูปของร้านค้าสวัสดิการหรือรูปแบบไดก์แล้วแต่ คงต้องดำเนินการให้ไปร่วงใส โดยมีข้อมูลข่าวสารที่แสดงให้ประชาชนทั่วไปตรวจดูได้ ว่าเป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบ และหากเป็นไปได้ก็ควรกำหนดให้ราคาก่าถ่ายสำเนาเป็นไปตามประกาศ กบร. ก็จะดีครับ... เพราะจะเป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไปและแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารงานของหน่วยงานนั้นๆ ด้วย ประเด็นสุดท้ายที่ต้องการแนะนำคือ หากมีการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการก็ควรเก็บค่าธรรมเนียมให้เรียบร้อยก่อนทำสำเนาให้นะครับ เพราะเคยเกิดขึ้นมาแล้วในหลายหน่วยงานที่มีการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก เมื่อหน่วยงานจัดทำให้แล้ว ผู้ขอไม่ยอมมารับ เพราะเห็นว่าต้องเสียค่าธรรมเนียมจำนวนมาก อย่างนี้หน่วยงานนั้นทำงานพรึบครับจะเรียกค่าเสียหายไม่ได้ ระวังด้วยนะครับ...

คำวินิจฉัย ที่ พ.ส 2/2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงพยาบาลพะเยา กรณีนายสมนึกฯ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และแพทย์ประจำโรงพยาบาล

ผู้อุทธรณ์

นายสมนึกฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

โรงพยาบาลพะเยา

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงโรงพยาบาลพะเยา ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และแพทย์ประจำโรงพยาบาล จำนวน 5 รายการ แต่หน่วยงานเปิดเผยบางส่วน

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 และข้อมูลข่าวสารรายการที่ 2 เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคล สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ 4 เป็นคำสั่งด้วยวาระของหัวหน้างานผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และข้อมูลข่าวสารรายการที่ 5 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ต้องเปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 คือ ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการลาและบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 2 คือ ส่วนที่เกี่ยวกับรายละเอียดที่ระบุในใบคาดอดจนเหตุผลในการลา อาจพิจารณาได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ในส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ 4 คือ หนังสือหรือคำสั่งที่มอบหมายให้ นายพิรศศักดิ์ฯ ทำการบันทึกลงเวลาตามปฏิบัติตรวจสอบผู้ป่วยของแพทย์ทุกคน โรงพยาบาลพะเยายืนยันว่าไม่มีการออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นแนวปฏิบัติของโรงพยาบาล จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอ สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ 5 คือ รายงานของเจ้าหน้าที่และแพทย์เกี่ยวกับการจัดส่งเลือดของ PCU. แม้กระเป็นข้อมูลข่าวสารที่โรงพยาบาลพะเยายังมิได้มีการจัดทำไว้ อย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลพะเยาสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเท่าที่มีอยู่แล้วผู้อุทธรณ์ได้ โดยหากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวส่วนใดเข้าลักษณะเป็นข้อมูลส่วนบุคคล โรงพยาบาลพะเยาอาจใช้คุลpinิจลบริหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 2 ยกเว้นในส่วนที่เป็นรายละเอียดในใบลา และข้อมูลข่าวสารรายการที่ 5 ตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ โดยอาจใช้คุลpinิจลบริหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่รวมอยู่ในข้อมูลข่าวสารดังกล่าวทั้งหมด

คำวินิจฉัย ที่ ๙๘ ๓/๒๕๔๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
โครงการเงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประมงพม่า

ผู้อุทธรณ์

นายประسنค์ฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.)

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ขอข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับโครงการเงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประมงพม่า

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ตามครรภเนียมปฏิบัติของธนาคารไม่สามารถให้
สำเนาสัญญาเงินกู้แก่บุคคลอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องโครงการได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจาก
คู่สัญญา

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ สัญญาเงินกู้
ระหว่าง ธสน. กับรัฐบาลสหภาพพม่า ตามโครงการเงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประมง
สหภาพพม่า สัญญาย่ออย่างเดียวในส่วนของการ รายชื่อผู้ส่งออกและคู่สัญญาตามโครงการย่ออย่างเดียว
และวงเงินสินเชื่อตามโครงการย่อท่อนุมัติที่เบิกจ่ายไปแล้ว และที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย เห็นว่า

1) การให้สินเชื่อแก่รัฐบาลสหภาพพม่าตามโครงการเงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนา
ประมงพม่า ให้สินเชื่อตามนโยบายของรัฐบาล หาก ธสน. ได้รับความเสียหายเนื่องจาก
การให้สินเชื่อดังกล่าว รัฐบาลไทยต้องจัดสรรเงินจากงบประมาณประจำปีเพื่อชดเชยแก่ ธสน.
ตามจำนวนที่เสียหาย เมื่อการให้กู้มีความเสี่ยงซึ่งหากเกิดความเสียหายจะต้องชดใช้จากงบประมาณ
แผ่นดิน ประชาชนในฐานะผู้เสียภาษีอาจรับผลกระทบจากการให้สินเชื่อดังกล่าว และตรวจสอบ
การดำเนินการได้ การเปิดเผยสัญญาเงินกู้ระหว่าง ธสน. กับ Myanma Foreign Trade Bank
จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใด แต่กลับจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ จึงเห็นควรให้เปิดเผย

2) สัญญาย่ออย่างเดียวในส่วนของการเป็นสัญญาซื้อขายที่บริษัทเอกชนของไทยที่กับรัฐบาล
สหภาพพม่า แม้ว่าสัญญาดังกล่าวจะต้องส่งให้ ธสน. เพื่อใช้ประกอบการอนุมัติเงินกู้ แต่ ธสน.
มิได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำสัญญาแต่ประการใด อีกทั้งการเลือกบริษัทคู่สัญญาเป็นจำนวนมากของ
รัฐบาลสหภาพพม่า สัญญาซื้อขายดังกล่าวจึงเป็นไปตามหลักกฎหมายพานิชย์ ซึ่งเป็นกฎหมายเอกชน
การเปิดเผยสัญญาซื้อขายดังกล่าวอาจเป็นการละเมิดสิทธิของคู่สัญญาแต่ละฝ่าย เห็นควรมิให้เปิดเผย

3) รายชื่อผู้ส่งออกและคู่สัญญาตามโครงการย่อยแต่ละโครงการ และ wang sin ein chee ตามโครงการย่อยที่อนุมัติที่เบิกจ่ายไปแล้ว และที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย การเปิดเผยเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้เสียภาษีอากรได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินเห็นควรให้เปิดเผยได้

မติคณะกรรมการรัฐธรรมนูญฉบับฯ

ให้เปิดเผยสัญญาเงินกู้ระหว่าง ธสน. กับ Myanma Foreign Trade Bank รายชื่อผู้ส่งออกและคู่สัญญาตามโครงการย่อยแต่ละโครงการ wang sin ein chee ที่อนุมัติที่เบิกจ่ายไปแล้ว และที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายของแต่ละโครงการให้แก่ผู้อุทธรณ์

31 มีนาคม 2548

คำวินิจฉัย ที่ สด 139/2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับภาระเบิกเงิน

ผู้อุทธรณ์

นายนภาคตุ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

องค์กรบริหารส่วนตำบลพะวง จังหวัดสงขลา

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือถึงองค์กรบริหารส่วนตำบลพะวง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาระการเบิกจ่ายเงินของข้อมูลภูมิที่โครงการปรับปรุงถนนสายบ้านบังเส็บ หมู่ที่ 8 ปี 2547

เหตุผลในการปฏิเสธ

องค์กรบริหารส่วนตำบลพะวงปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ระบุเหตุผลว่าจะนำไปใช้ทำอะไร

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมีให้เปิดเผยได้ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (1) - (7) โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชน ที่เกี่ยวข้องประกอบกัน และตามมาตรา 15 วรรคสอง คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้ เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพาะะเหตุใด ภาระเบิกจ่ายเงินของทางราชการ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 15 ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมีให้เปิดเผยได้ และเมื่อคำนึงถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี ประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องและความโปร่งใสในการบริหารงานนั้นๆ อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการบ้านเมือง การที่ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารโดยมิได้ระบุวัตถุประสงค์ในการขอว่าจะเอาไปใช้ในการใดนั้น ไม่เป็นเหตุที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยกขึ้นอ้างเพื่อมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลพะวงเปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้อุทธรณ์ตามที่ขอ

คำวินิจฉัย ก สด 141/2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
สำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์

นายชัยฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ก.ส.) ขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสาร คือ สำเนาบันทึกถ้อยคำของเอกสารต่าง ๆ และบันทึกการประชุมของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ก.ส. เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ดังนั้น การที่จะให้องค์กรฝ่ายบริหารสามารถควบคุมตรวจสอบองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น น่าจะเป็นการขัดต่อหลักการและเจตนาของรัฐธรรมนูญ ของรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยนั้น เป็นเพียงการรายงานข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาผู้อุทธรณ์ว่าได้กระทำผิดวินัยหรือไม่ อันเป็นวิธีการก่อนการดำเนินการทางวินัย และไม่เป็นคำสั่งทางปกครองที่จะกระทบถึงสิทธิของผู้อุทธรณ์ แต่อย่างใด เพราะเป็นขั้นตอนการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเสนอผู้มีอำนาจ พิจารณาต่อไป จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของผู้อุทธรณ์

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สำนักงาน ก.ส. เป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา จึงอยู่ในความหมายของบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ตามมาตรา 4 ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 สำนักคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่ใช่องค์กรที่ตากอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของฝ่ายบริหารแต่อย่างใด ข้อมูลข่าวสาร ที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงาน ก.ส. และประธาน ก.ส. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงเป็น “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงได้ใช้สิทธิตามกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จึงสมควรได้รับการคุ้มครองสิทธิ์บัญญัติข้อมูลข่าวสารเพื่อการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐและเพื่อป้องสิทธิ์ของตนโดยชอบตามกฎหมาย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคประชาชน ภาคเอกชนและองค์กรทางสังคม ในส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2548 ณ โรงแรมเทเวราช จังหวัดน่าน โดยมีผู้ว่าฯ จ.น่าน (นายบริญญา ปานทอง) เป็นประธานพิธีเปิด

การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 สำหรับ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนภูมิภาคและส่วนห้องเดิน เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 ณ โรงแรมพโลย พาเลซ จังหวัดมหาดไทย โดยมีผู้ว่าฯ จ.มหาดไทย (นายบุญสม พิรินทร์ยวงศ์) เป็นประธานพิธีเปิด

การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคประชาชน ภาคเอกชนและองค์กรทางสังคม ในส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2548 ณ โรงแรมเอ็ม.เจ. เดอะมาเจสติก ศาลานคร จังหวัดสกลนคร โดยมีผู้ว่าฯ จ.สกลนคร (นายวิรัช พ่วงทิพากา) เป็นประธานพิธีเปิด

การประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2548 ณ อาคารสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรันนท์ เวชชาชีวะ) เป็นประธานพิธีเปิด

พระราชนิเวศน์ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

เป็นกิจกรรมของประชาชนทุกคน เพื่อคุ้มครอง
สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และ
สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ตรวจสอบกระบวนการทำงานของระบบราชการ
ให้มีความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300
โทร. 0 2281 8552 - 3 โทรสาร 0 2281 8543
www.oic.go.th

ส.ง

คณบดีปรึกษา

นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
นางวนิดา สักการโภเศล
ผอ.สบส.คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
นายนคร เสรีรักษ์
ผอ.ส่วนนโยบายและวิเคราะห์
พ.ต.ท. วรัท วิเชียรสวรค์
ผอ.ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหาเรื่อง
นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์
ผอ.ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์
นางภัคพิชา จันทร์ศิริ
ผอ.ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
นางสาวปณิตา เหลืองรวมท
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศ
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

บรรณาธิการ

นางภัคพิชา จันทร์ศิริ
คณบดีทำงาน
นางสาววันดี เรืองงาม
นายวุฒิเดชา เลี้ยงรักษา

แสดงปี